

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

24 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată, în componența:

Președinte – Țurcan Anatolie,
Judecători – Daguța Sergiu, Eremciuc Ghenadie,

a judecat, fără citarea părților, recursul declarat de către avocatul Sîrbu Ion în numele inculpatului Banceanu Eugeniu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2023, în cauza penală în privința lui

Banceanu Eugeniu xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 14.09.2020 – 24.12.2020;

Instanța de apel: 21.01.2021 – 21.03.2023;

Instanța de recurs: 21.09.2023 – 24.04.2024.

a c o n s t a t a t:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 24 decembrie 2020, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, Banceanu Eugeniu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal.

În conformitate cu art.55 Cod penal, Banceanu Eugeniu a fost liberat de răspundere penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal, cu atragerea acestuia la răspundere contravențională.

Procesul penal în cauza penală privind învinuirea lui Banceanu Eugeniu în comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal, a fost încetat.

Banceanu Eugeniu a fost atras la răspundere contravențională fiindu-i aplicată sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 150 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 7 500 lei.

A fost dispusă încasarea de la Banceanu Eugeniu în beneficiul statului suma de 4176 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat că Banceanu Eugeniu, la 26 octombrie 2019, aproximativ la ora 20:00, având intenția săvârșirii unui act de huliganism, încâlcind grosolan ordinea publică, însoțită de aplicarea

violentei asupra persoanelor și amenințarea cu aplicarea violentei asupra lor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, dându-și seama de acțiunile sale prejudiciabile, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, a inițiat un conflict cu Bejan Roman, numindu-l cu cuvinte necenzurate și amenințându-l cu răfuială fizică.

Ulterior, în continuarea acțiunilor sale criminale, Banceanu Eugeniu acționând prin intenție directă fără careva motive întemeiate, având un comportament agresiv, demonstrând o lipsă totală de cultură și tulburând grosolan ordinea publică, i-a aplicat lui Bejan Roman lovituri cu pumnii în regiunea feței, cauzându-i părții vătămate Bejan Roman conform Raportului de expertiză judiciară nr.201902D2678 din 10 decembrie 2019, echimoză la nivelul feței, excoriații multiple la nivelul degetului IV al mâinii drepte, fractura marginală a dintelui 3,4 inferior pe stânga, care au fost cauzate cu un obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, se califică ca vătămare neînsemnată.

De asemenea, Banceanu Eugeniu, conștientizând că încalcă grosolan ordinea publică și că prin acțiunile sale inspiră senzație de frică și disconfort emoțional persoanelor prezente, s-a apropiat de automobilul de model „Hyundai Santa Fe”, cu n/î xxxx, care aparține lui Bejan Roman, intenționat a deteriorat farurile din spate și placa din față a automobilului, cauzându-i părții vătămate Bejan Roman daune materiale în proporții considerabile în sumă de 10 000 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Banceanu Eugeniu, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.287 alin.(1) Cod penal, individualizată prin huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violentei asupra persoanelor și de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.

3. Ne fiind de acord cu soluția primei instanțe, procurorul a declarat apel, prin care a solicitat casarea sentinței în partea ce ține de stabilirea pedepsei inculpatului, cu adoptarea unei noi soluții prin care inculpatului Banceanu Eugeniu recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal, să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 160 ore. În rest, sentința urmează a se menține fără modificări.

În motivarea apelului a invocat că, pedeapsa aplicată inculpatului este prea blândă, în sensul aplicării față de inculpat a prevederilor art.55 Cod penal, considerând că această soluție este una greșită și care nu corespunde scopului pedepsei penale de corectare și reeducare a inculpatului. Consideră că, pedeapsa stabilită inculpatului este vădit neproportională celor comise și urmările produse, aplicată cu abatere de la criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art.75 Cod penal, deoarece, circumstanțele reținute de către instanță nu pot servi drept temei pentru aplicarea art.55 Cod penal, și anume că, inculpatul Banceanu Eugeniu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii și a solicitat examinarea cauzei penale în ordinea prevăzută de art.364¹ Cod procedură penală, a comis pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă, aceste circumstanțe nu sunt suficiente pentru aplicarea prevederilor art.55 Cod penal, respectiv, să fie dispusă liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională a inculpatului.

În ceea ce privește constatarea faptului că, corectarea și reeducarea inculpatului Banceanu Eugeniu este posibilă în condițiile liberării de răspundere penală cu atragerea la răspundere contravențională, se constată că probele administrate în cauza penală demonstrează contrariul concluziei instanței, or, recunoașterea vinovăției și căința sinceră manifestată de inculpat, nu poate echivala cu constatarea faptului că, corectarea și reeducarea acestuia este posibilă în condițiile liberării de răspundere penală, dat fiind faptul că, în coraport cu datele din dosarul penal, urma a fi constatat aceste circumstanțe. În acest sens, se reține că, inculpatul Banceanu Eugeniu a comis o infracțiune cu intenție, care nu-i doar o faptă accidentală din viața acestuia, ci reprezintă intenția directă și conștientă a inculpatului, care și-a asumat și responsabilitățile ce pot urma.

Acuzatorul consideră că, pedeapsa aplicată pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal, și anume, sub formă de sancțiune contravențională este una inefficientă, nu corespunde exigențelor individualizării pedepsei penale și este inechitabilă în coraport cu fapta săvârșită de inculpat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2023, a fost admis apelul procurorului, casată parțial sentința în partea individualizării pedepsei penale și a pronunțat în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Banceanu Eugeniu a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.287 alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa în formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale – 25 000 lei.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat că, prin rechizitoriu inculpatului Banceanu Eugeniu i s-a incriminat infracțiunea prevăzută de art.287 alin.(1) Cod penal, individualizată prin huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor și de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.

Instanța de apel a reținut că, Banceanu Eugeniu, la 26 octombrie 2019 ora 20:00, având intenția săvârșirii unui act de huliganism, încălcând ordinea publică, însoțită de aplicarea violenței asupra persoanelor și amenințarea cu aplicarea violenței asupra lor, dându-și seama de acțiunile sale prejudiciabile, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, a inițiat un conflict cu Bejan Roman, numindu-l cu cuvinte necenzurate și amenințându-l cu răfuială fizică.

Ulterior, în continuarea acțiunilor sale criminale, Banceanu Eugeniu acționând prin intenție directă fără careva motive întemeiate, având un comportament agresiv, demonstrând o lipsă totală de cultură și tulburând grosolan ordinea publică, i-a aplicat lui Bejan Roman lovituri cu pumnii în regiunea feței, cauzându-i părții vătămate Bejan Roman conform Raportului de expertiză judiciară nr.201902D2678 din 10 decembrie 2019, echimoză la nivelul feței, excoriații multiple la nivelul degetului IV al mâinii drepte, fractura marginală a dintelui 3,4 inferior pe stânga, care au fost cauzate cu un obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, se califică ca vătămare neînsemnată.

De asemenea, Banceanu Eugeniu, conștientizând că încalcă ordinea publică și că prin acțiunile sale inspiră senzație de frică și disconfort emoțional persoanelor

prezente în strada supra menționată s-a apropiat de automobilul de model „Hyundai Santa Fe”, cu n/î xxxx, care aparține lui Bejan Roman, intenționat a deteriorat farurile din spate și placa din față a automobilului, cauzându-i părții vătămate Bejan Roman daune materiale în proporții considerabile în sumă de 10 000 lei.

Prin Hotărârea Curții Constituționale nr.25 din 12.08.2021, privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 287 alin.(1) Cod penal (neclaritatea normelor care incriminează infracțiunea de huliganism) (sesizările nr.208g/2020, nr.44g/2021, nr.49g/2021 și nr.76g/2021) s-au declarat neconstituționale cuvântul „grosolan” și textul „cinism sau” din articolul 287 alin.(1) Cod penal al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr.985 din 18 aprilie 2002.

În contextul dispozițiilor Hotărârii Curții Constituționale nr.25 din 12.08.2021, instanța de apel a exclus din învinuirea înaintată inculpatului Banceanu Eugeniu calificativul de „grosolan”, reținând totodată că, fapta nu a fost dezincriminată, în continuare fiind pasibile de pedeapsă penală persoanele care au săvârșit faptele prejudiciabile de huliganism agravat.

În acest sens, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, în conformitate cu prevederile art.385 alin.(1) pct. 1) - 4) Cod de procedură penală, instanța de apel a constatat că, Banceanu Eugeniu, la 26 octombrie 2019, aproximativ la ora 20:00, având intenția săvârșirii unui act de huliganism, încâlcind ordinea publică, însoțită de aplicarea violenței asupra persoanelor și amenințarea cu aplicarea violenței asupra lor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, dându-și seama de acțiunile sale prejudiciabile, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, a inițiat un conflict cu Bejan Roman, numindu-l cu cuvinte necenzurate și amenințându-l cu răfuială fizică.

Ulterior, în continuarea acțiunilor sale criminale, Banceanu Eugeniu acționând prin intenție directă fără careva motive întemeiate, având un comportament agresiv, demonstrând o lipsă totală de cultură și tulburând grosolan ordinea publică, i-a aplicat lui Bejan Roman lovituri cu pumnii în regiunea feței, cauzându-i părții vătămate Bejan Roman conform Raportului de expertiză judiciară nr.201902D2678 din 10 decembrie 2019, echimoză la nivelul feței, excoriații multiple la nivelul degetului IV al mâinii drepte, fractura marginală a dintelui 3, 4 inferior pe stânga, care au fost cauzate cu un obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, se califică ca vătămare neînsemnată.

De asemenea, Banceanu Eugeniu, conștientizând că încalcă ordinea publică și că prin acțiunile sale inspiră senzație de frică și disconfort emoțional persoanelor prezente în strada supra menționată s-a apropiat de automobilul de model „Hyundai Santa Fe”, cu n/î xxxx, care aparține lui Bejan Roman, intenționat a deteriorat farurile din spate și placa din față a automobilului, cauzându-i părții vătămate Bejan Roman daune materiale în proporții considerabile în sumă de 10 000 lei.

Prin acțiunile inculpatului Banceanu Eugeniu, acesta a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.287 alin.(1) Cod penal, individualizată prin huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor și de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc prin obraznicie deosebită.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost apreciate, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Probe noi acuzarea cât și apărarea în instanța de apel nu au prezentat, solicitând doar verificarea și aprecierea probelor cercetate în instanța de fond.

Examinând probatoriul administrat, instanța de apel a considerat dovedită vina inculpatului Banceanu Eugeniu prin următoarele probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, cum ar fi: declarațiile părții vătămate Bejan Roman; declarațiile martorilor Banceanu Olga; Osipov Dmitrii; Alexa Mădălina; Fazli Cristina; Ghitmanenco Victor; Cibric Alexandru; procesul-verbal de consemnare a faptelor constatate din 05.11.2019 (f.d.21); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 26.10.2019 (f.d.25-26); procesul-verbal de confruntare din 12.02.2020, dintre partea vătămată Bejan Roman și Banceanu Eugeniu (f.d.42-44); procesul-verbal de confruntare din 12.02.2020, dintre martorul Fazli Cristina și Banceanu Eugeniu (f.d.45-46); procesul-verbal de confruntare din 12.02.2020, dintre martorul Alexa Mădălina și Banceanu Eugeniu (f.d.47-48); raportul de constatare nr.201902P3678 din 29.10.2019, prin care la Bejan Roman s-a constatat echimoză la nivelul feței, excoriații multiple la nivelul degetului IV al mâinii drepte, fractura marginală a dintelui 3,4 inferior pe stânga, care au fost cauzate cu un obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, se califică ca vătămare neînsemnată (f.d.50); raportul de expertiză nr.201902D2678 din 10.12.2019, prin care la Bejan Roman s-a constatat echimoză la nivelul feței, excoriații multiple la nivelul degetului IV al mâinii drepte, fractura marginală a dintelui 3, 4 inferior pe stânga, care au fost cauzate cu un obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, se califică ca vătămare neînsemnată (f.d.53-54); ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 13.02.2020, prin care de la partea vătămată Bejan Roman au fost ridicate 2 faruri de culoare roșie (f.d.57-59); procesul-verbal de examinare a obiectului din 13.02.2020, prin care au fost supuse cercetării 2 faruri de culoare roșie (f.d.60); raportul de expertiză nr.202008M0048 din 24.04.2020, prin care s-a constatat că urmele depistate pe obiectele din interiorul ambelor faruri, au fost produse în timpul scuturării bruște a unui obiect acoperit cu lichid de culoare brun-roșietică, asemănător cu sânge, posibil în timpul lovirii (f.d.73-77).

Analizând probele administrate în cursul de urmărire penală și în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond, cercetate și verificate în instanța de apel, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor se atestă că acțiunea infracțională comisă de inculpatul Banceanu Eugeniu cuprinde elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal, individualizată prin huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor și de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc prin obrăznicie deosebită.

Referitor la pedeapsă, instanța a apreciat că există temei legal pentru casarea sentinței, întrucât, la soluționarea chestiunii respective nu s-a acordat deplină eficiență dispozițiilor art.61, 75 Cod penal, pedeapsa fiind stabilită prea blândă, în

raport cu circumstanțele de drept și de fapt stabilite pe cauză, precum și reieșind din gravitatea faptei infracționale săvârșite de către inculpatul Banceanu Eugeniu.

Conform art.55 Cod penal, (1) persoana care a săvârșit pentru prima oară o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, cu excepția infracțiunilor prevăzute la art.art.181¹, 256, 264 alin.(2), 264¹, 303, 314, 326 alin.(1) și (1¹), 327 alin.(1), 328 alin.(1), 332 alin.(1), 333 alin.(1), 334 alin.(1) și (2), 335 alin.(1) și art.335¹ alin.(1) Cod penal, poate fi liberată de răspundere penală și trasă la răspundere contravențională în cazurile în care și-a recunoscut vina, a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune și s-a constatat că corectarea este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

Aplicarea prevederilor art.55 Cod penal – liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională nu este o obligație, ci un drept al instanței de judecată.

Astfel, în situația când instanța consideră că, corectarea persoanei vinovate nu va putea fi atinsă prin soluția de liberare de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională, nu va aplica prevederile art.55 Cod penal, ci pedeapsa prevăzută de sancțiunea normei penale în baza căreia persoana se condamnă.

Totodată, instanța de apel a constatat că circumstanțele de aplicare a prevederilor art.55 Cod penal, în privința inculpatului Banceanu Eugeniu nu pot servi drept temei, și anume că ultimul și-a recunoscut vina, or, în speță, recunoașterea vinei a condiționat examinarea cauzei penale în baza art.364¹ Cod procedură penală.

Instanța de apel a considerat că, pedeapsa aplicată inculpatului Banceanu Eugeniu pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal, și anume sub formă de sancțiune contravențională este una ineficientă, nu corespunde exigențelor individualizării pedepsei penale și este inechitabilă în coraport cu fapta săvârșită de inculpat.

În această ordine de idei, instanța de apel a conchis că, soluționând chestiunea privind individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului urmează a se ține cont de gravitatea infracțiunii și pericolul social al faptei săvârșite de către inculpat, de personalitatea inculpatului, astfel, instanța de apel la recunoscut vinovat pe Banceanu Eugeniu de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.287 alin.(1) Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa în formă de amendă în mărime de 500 u. c. – 25 000 lei, reținând că scopul educativ al pedepsei poate fi atins prin stabilirea pedepsei sub formă de amendă.

Instanța de apel a menționat că, pedeapsa penală sub formă de amendă nu reprezintă o represiune excesivă, ci se justifică atât pentru reeducarea inculpatului, cât și pentru menținerea ordinii de drept, în conformitate cu scopul preventiv sancționator al pedepsei.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Sîrbu Ion în numele inculpatului, prin care, fără a invoca un temei concret din cele prevăzute la art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței fără modificări.

În dezvoltarea argumentelor recursului, apărarea, susține că instanța de apel drept temei pentru admiterea apelului declarat de către acuzatorul de stat, în partea

ce ține de individualizarea pedepsei, a reținut un singur argument că, circumstanțele de aplicare a prevederilor art.55 Cod penal, în privința inculpatului Banceanu Eugeniu nu pot servi drept temei, și anume că ultimul și-a recunoscut vina, or, în speță, recunoașterea vinei a condiționat examinarea cauzei penale în baza art.364¹ Cod procedură penală. Bazându-se doar pe un singur argument, instanța de apel a ignorat constatările expuse de către prima instanță privind aplicare a prevederilor art.55 Cod penal.

Conform art.55 Cod penal, (1) persoana care a săvârșit pentru prima oară o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, cu excepția infracțiunilor prevăzute la art.art.181¹, 256, 264 alin.(2), 264¹, 303, 314, 326 alin.(1) și (1¹), art.327 alin.(1), 328 alin.(1), 332 alin.(1), 333 alin.(1), 334 alin.(1) și (2), 335 alin.(1), 335¹ alin.(1) Cod penal, poate fi liberată de răspundere penală și trasă la răspundere contravențională în cazurile în care și-a recunoscut vina, a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune și s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

Apărarea mai subliniază că, în speță sunt întrunite condițiile cumulative stabilite de art.55 Cod penal, și, respectiv în privința lui Banceanu Eugeniu este posibilă și oportună liberarea de răspundere penală cu tragerea acestuia la răspundere contravențională.

6. Procurorul a depus referință la recursul declarat de partea apărării, pledând pentru admiterea recursului, casarea integrală a deciziei, cu menținerea sentinței.

7. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta urmează a fi admis, din considerentele ce succed.

Conform prevederilor Legii nr.246 din 31.07.2023 în vigoare din 01 septembrie 2023, pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), art. XI alin.(3), recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Totodată, din textul legii menționate rezultă că, procedura de judecare a recursurilor depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data în vigoare a acestei legi, urmează să fie efectuată conform noilor modificări introduse în prevederile Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

În conformitate cu art.435 alin.(1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), judecând recursul instanța de recurs este în drept să admită recursul, cu casarea integrală a hotărârii atacate, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

După cum rezultă din conținutul cererii de recurs declarate în speță, rezultă, că recurenții își exprimă dezacordul său cu pedeapsa penală sub formă de amendă stabilită inculpatului Banceanu Eugeniu de către instanța de apel, care în opina acestora a fost individualizată contrar prevederilor legale.

Recapitulând esența cauzei penale deduse judecății, instanța de recurs reține că prin sentința primei instanțe Banceanu Eugeniu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal.

În conformitate cu art.55 Cod penal, Banceanu Eugeniu a fost liberat de

răspundere penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal, cu atragerea acestuia la răspundere contravențională.

Procesul penal în cauza penală privind învinuirea lui Banceanu Eugeniu în comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal, a fost încetat.

Banceanu Eugeniu a fost atras la răspundere contravențională fiindu-i aplicată sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 150 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 7 500 lei.

Judecând cauza în ordinea procedurii de apel, instanța de apel a admis apelul procurorului, a casat parțial sentința, *în partea individualizării pedepsei penale* și a pronunțat în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Banceanu Eugeniu a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.287 alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa în formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale – 25 000 lei. În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

Analizând decizia recurată, completul de judecată constată că, instanța de apel la baza soluției sale pune doar faptul că aplicarea prevederilor art.55 Cod penal – liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională nu este o obligație, ci un drept al instanței de judecată. Totodată, în situația când instanța consideră că, corectarea persoanei vinovate nu va putea fi atinsă prin soluția de liberare de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională, nu va aplica prevederile art.55 Cod penal, ci pedeapsa prevăzută de sancțiunea normei penale în baza căreia persoana se condamnă. Însă, circumstanțele de aplicare a prevederilor art.55 Cod penal, în privința inculpatului Banceanu Eugeniu nu sânt temeinice, or, recunoașterea vinei a condiționat examinarea cauzei penale în baza art.364¹ Cod procedură penală și prin urmare - pedeapsa aplicată inculpatului Banceanu Eugeniu pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal sub formă de sancțiune contravențională este una inefficientă, nu corespunde exigențelor individualizării pedepsei penale și este inechitabilă în coraport cu fapta săvârșită de inculpat.

Completul de judecată constată că, motivând soluției adoptată prin prisma prevederilor art.art.61, 75 Cod penal, instanța de apel a conchis că corectarea persoanei vinovate nu va putea fi atinsă prin soluția de liberare de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională și a decis că nu va aplica prevederile art.55 Cod penal, ci pedeapsa prevăzută de sancțiunea normei penale în baza căreia persoana se condamnă.

Însă, în dispozitivul deciziei, instanța de apel nu a dispus casarea sentinței în partea liberării de răspundere penală – soluția adoptată în dispozitiv fiind în lipsă de concordanță cu partea motivantă a deciziei.

În acest context, completul de judecată ține să evidențieze că, deși - instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul cu circumstanțe în fapt și în drept, care le-ar justifica, totuși potrivit prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală (în redacția de până la 01 septembrie 2023), instanța de recurs este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, însă fără a agrava situația inculpatului.

Reieșind din faptul că, omisiunea instanței de apel de a casa sentința *în partea liberării de răspundere penală*, nu mai este posibil de a fi corectată, se impune doar

soluția de a menține sentința primei instanțe. Or, instanța de apel a dispus casarea parțială a sentinței primei instanțe – doar în latura pedepsei, fără a decide însă și referitor la pronunțarea unei condamnări de ordin penal.

Infracțiunea pentru care a fost dedus judecății Banceanu Eugeniu prevăzută de art.287 alin.(1) Cod penal, nu se regăsește în lista de infracțiuni indicate la art.55 Cod penal pentru care nu este posibilă liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională.

La adoptarea sentinței, luând în considerație circumstanțele cauzei, instanța de fond și-a motivat soluția, argumentând că, în speță, sunt întrunite condițiile cumulative stabilite de art.55 Cod penal, și, respectiv în privința lui Banceanu Eugeniu este posibilă și oportună *liberarea de răspundere penală* cu tragerea acestuia la răspundere contravențională în baza art.55 Cod penal, considerând că corectarea și reeducarea inculpatului poate avea loc prin aplicarea față de acesta a unei amenzi contravenționale.

În această ordine de idei, completul de judecată conchide că, în speță, este corectă și legală menținerea soluției pronunțate de prima instanță – de liberare de la răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională, așa cum este prevăzut în art.55 Cod penal.

Prin urmare, recursul urmează a fi admis, casând decizia instanței de apel, cu menținerea sentinței în privința lui Banceanu Eugeniu.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. a) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Admite recursul declarat de către avocatul Sîrbu Ion în numele inculpatului, casează integral decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2023, în cauza penală în privința lui *Banceanu Eugeniu xxxx*, cu menținerea sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 24 decembrie 2020.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Daguța Sergiu

Eremciuc Ghenadie